

SPLOŠNA KNJIŽNICA – PRILOŽNOST ZA VSEŽIVLJENJSKO UČENJE

Ponudba dejavnosti za odrasle v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin

POVZETEK

Zakon o knjižničarstvu (2001) je razvoj storitev splošnih knjižnic usmeril v organiziranje dejavnosti za vseživljenjsko izobraževanje, k spodbujanju bralne kulture in v organizacijo kulturnih prireditev. Zlasti manjše knjižnice si v svojih lokalnih okoljih prizadevajo postati informacijsko-izobraževalna središča in hkrati prostori druženja.

Članek predstavlja dejavnosti, s katerimi poskuša Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin zadovoljiti intelektualne in kulturne potrebe svojih odraslih uporabnikov. Primer manjše knjižnice dokazuje, da se kulturno poslanstvo in izobraževalna funkcija neposredno povezujeta ter prepletata s socialno vlogo, ki jo ima knjižnica v življenju posameznika in lokalne skupnosti.

Ključne besede: knjižnice, informacijsko opismenjevanje, bralna kultura, vseživljenjsko učenje, neformalno izobraževanje, osebna rast

PUBLIC LIBRARY – A LIFELONG LEARNING OPPORTUNITY – ACTIVITIES FOR ADULTS IN THE TOLMIN PUBLIC LIBRARY –ABSTRACT

The Libraries Act (2001) steered the development of general library services towards organising lifelong learning activities, fostering reading culture and organising cultural events. Smaller libraries in particular strive in their local environments to become information-education centres and meeting places.

The paper presents the activities through which the Ciril Kosmač Library in Tolmin attempts to satisfy the intellectual and cultural needs of its adult users. The example of a small library shows that the cultural mission and educational function are directly linked and intertwined with the social role of libraries in the lives of individuals and the local community.

Keywords: libraries, information literacy, reading culture, lifelong learning, informal education, personal development

Stoletja dolgo so knjige veljale za edine prenašalke informacij, znanja in vedenja, knjižnice, kjer so se te knjige hranile, pa za hrame učenosti. S pojavom in razvojem novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij imamo v zadnjih desetletjih boljši dostop do najrazličnejših virov informacij kot kadarkoli prej. Potrebe po stalnem izpopolnjevanju in pridobivanju novega znanja in veščin pa so vse večje in večje.

Spremenjeni družbeni situaciji in potrebam uporabnikov so se s svojo ponudbo poskušale prilagoditi tudi slovenske splošne knjižnice. Svojim fondom, katerih večino so v preteklosti sestavljale knjige in serijsko gradivo, so dodale nove medije (CD-je, DVD-je, Blu raye, e-knji-

ge), hkrati so med prvimi vsem svojim uporabnikom omogočile dostop do svetovnega spleta in elektronskih baz podatkov. Funkcijo izposoje gradiva in dostopa do najrazličnejših informacij so obogatile s ponudbo izobraževalnih dejavnosti¹ in organiziranjem dogodkov z najrazličnejšimi vsebinami, ki so namenjeni spodbujanju bralne kulture, posameznikovi osebni rasti in kakovostnejšemu preživljanju prostega časa.

Naloga, ki jih knjižnicam nalaga tudi Zakon o knjižničarstvu (2001), vsaka posamezna knjižnica v praksi² poskuša izpeljati skladno s svojimi finančnimi, kadrovskimi in prostorskimi možnostmi, predvsem pa glede na potrebe svojega lokalnega okolja.

Potujoča knjižnica vsak mesec obiše 71 postajališč v vaseh, tovarnah, vrtih, šolah in domovih za ostarele v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec. Zaradi oddaljenosti od večjih središč in slabega javnega prevoza je predvsem za starejše prebivalce, ki živijo v višje ležečih vaseh in zaselkih, edina možnost dostopa do gradiva in knjižničnih storitev.

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin z izvajanjem različnih dejavnosti sledi zakonskim določilom³ in uresničuje svoje poslanstvo: »Na osnovi načel prostega in enakopravnega dostopa do zapisanih dosežkov človeškega znanja in domišljije Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin zadovoljuje intelektualne in kulturne potrebe občanov, podpira vseživljenjsko učenje in razvija pismenost ter tako prispeva k vsestranskemu napredku skupnosti in vsakega posameznika.«⁴

Knjižnica Tolmin je bila v svojem lokalnem okolju vedno nosilka novosti na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije.⁵ S svojo matično enoto v Tolminu, podružnicama v Kobaridu in Bovcu ter potujočo in dostavno knjižnico ima veliko vlogo v kulturnem življenju Gornjega Posočja. Zadnjih nekaj let pa si z vrsto projektov in akcij prizadeva za ohranjanje in dviganje ravni bralne kulture.

INFORMACIJSKO OPISMENJEVANJE

Knjižnica Tolmin se je vsa leta trudila slediti razvoju informacijsko-komunikacijske tehnologije, tako da so uporabniki knjižnice lahko spoznavali in se učili uporabljati novo računal-

niško, tehnično in programsko opremo, ki jim zaradi lastnih finančnih omejitev sicer ni bila dosegljiva. Leta 1996 je organizirala prvi cyber cafe v splošni knjižnici v Sloveniji. Temu so sledili še številni drugi projekti (digitalizirana glasbena zbirka v Knjižnici Kobarid leta 2002, digitalizirana filmska zbirka v Knjižnici Tolmin 2005, brezplačni brezžični internet od leta 2006 ...).

Knjižnica v vseh svojih enotah svojim članom zagotavlja brezplačen dostop do spletnih strani. Kljub pocenitvi računalniške opreme in velikega števila ponudnikov internetnih storitev v zadnjih nekaj letih si mnoge socialno šibkejšje družine še vedno ne morejo privoščiti dostopa do svetovnega spleta.

Vse naše knjižnice imajo tudi »študijski računalnik« z vso programsko opremo in multifunkcijsko napravo, ki uporabnikom omogočata iskanje, shranjevanje, izdelavo in posredovanje informacij ter spletno komuniciranje in sodelovanje v omrežjih.

Samostojno ali ob pomoči knjižničarja lahko uporabniki iščejo tudi informacije v elektronskih virih podatkov.⁶

Trenutno ponujamo dostop do naslednjih zbirk podatkov: IUS-INFO in FinD-INFO, iBON, Oxford Reference Online PREMIUM, EBSCO host in elektronskih serijskih publikacij, kot so: Dnevnik, Delo, Finance ... Enkrat na mesec knjižnica izvaja tudi tečaj Iskanje gradiva in informacij v katalogu COBISS/OPAC, na katerem se udeleženci seznanijo s tehnikami iskanja različnih vrst gradiva v elektronskem katalogu COBISS/OPAC ter spoznajo preostale možnosti, ki jih sistem ponuja. V lokalni bazi podatkov Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin se naučijo poiskati informacije o zelenem gradivu, ga nato tudi samostojno poiskati na knjižnih policah in si ga izposoditi na knjigomatu.

Pri informacijskem opismenjevanju se je kot najbolj učinkovita izkazala tista pomoč, ko

Knjižnica Tolmin je bila v svojem lokalnem okolju vedno nosilka novosti.

Uporabnike želimo naučiti samostojnega iskanja in uporabe sodobne informacijske tehnologije. V ta namen knjižnica od leta 2006 organizira brezplačne računalniške tečaje. Računalnik ne grize. Tečaji Spoznajmo računalnik, Microsoft Word ter Internet in e-pošta potekajo od novembra do marca in so namenjeni začetnikom. Posamezen tečaj traja približno dve uri, v manjši skupini do šest tečajnikov, kar omogoča intenzivno delo z vsakim posameznikom. V sodobnem svetu postaja ne samo splošna pismenost, ampak tudi informacijska pismenost vse pomembnejša. Informacijsko-komunikacijska tehnologija vedno bolj obvladuje naše življenje in nas sili v stalno izpopolnjevanje in delo z novimi napravami. Zasedenost tečajev kaže na to, da veliko ljudi, predvsem srednja in starejša generacija, nima osnovnega računalniškega znanja, saj si ga niso mogli pridobiti niti med šolskim izobraževanjem niti zaradi službenih potreb. Ugotavljamo, da je poleg brezplačnosti za tečajnike (starejše osebe, brezposelne) velikega pomena tudi to, da so v skupini sebi enakih.

Splošne knjižnice so bistvene nosilke bralne vzgoje in kulture v Sloveniji.

uporabnik sam pri izposojevalnem pultu izrazi željo in mu knjižničar nato osebno pokaže, kako se denimo v katalogu najde gradivo, ali

kako ga lahko podaljšamo prek interneta, kako se e-pošti prične priponka, ali kako se poskenira dokument itd. Individualno svetovanje je še vedno najbolj učinkovito.

Na različne načine torej v praksi poskušamo uresničiti, kar smo si zastavili v naši viziji, namreč da želi Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin »postati za vse odprt javen prostor, kjer bodo obiskovalci vseh starosti hitro in lahko poiskali želene informacije, uporabljali in si izposojali gradiva, ter se brezplačno usposabljali za samostojno uporabo knjižnice in spletnih informacijskih virov«. ⁷

BRALNA KULTURA

Splošne knjižnice smo zagotovo eden od nosilcev bralne vzgoje in kulture v Sloveniji. Bralne sposobnosti in želje naših uporabnikov pa so zelo različne. V poplavi okrog štiri tisoč naslovov knjig, ki naj bi na leto izšle v Sloveniji, se marsikdo počuti kar malo izgubljenega. V tolminski knjižnici se trudimo, da bralce z različnimi akcijami, seznamami in razstavami usmerjamo, da najdejo branje po svojem okusu.

S projektom *Primorci beremo* nagovarjamo k branju sodobnih slovenskih avtorjev, s *Pri-*

ročamo opozarjamo na zahtevnejše prevedeno leposlovje in esejistiko, *Knjižna pekarna* usmerja pozornost na starejša kakovostna dela, seznam *Najbolj brane knjige* bralcem sporočajo, kaj je trenutno najbolj »in«, seznam *Knjižnih novosti* pa, kaj je novega na naših policah.

Primorci beremo

9. junija 2010 se je že četrto leto zapored začel projekt spodbujanja bralne kulture za odrasle Primorci beremo. ⁸ Projekt, s katerim želimo bralce spodbuditi k branju sodobnih slovenskih avtorjev, je nastal v knjižnici Tolmin in se v štirih letih razširil v vseh devet primorskih knjižnic, letos sta se pridružili še knjižnici v Trstu in Gorici. Knjižnice vsako leto pripravimo seznam del, letos je na njem 54 proznih del in 10 pesniških zbirk slovenskih ustvarjalcev. Ko bralci knjigo preberejo, na bralno znamenje napišejo svoje misli o prebranem in oceno knjige. Bralci, ki so do 20. novembra prebrali pet proznih in eno pesniško delo s seznama, ob zaključku akcije 3. decembra prejmejo priznanje in knjižno nagrado. Sodelujoče knjižnice ob začetku in zaključku projekta pripravijo srečanja s slovenskimi pisatelji, tako smo v tolminski knjižnici klepetali z Deso Muck, Benko Pulko, Andrejem Rozmanom Rozo, Manco Košir, Nežo Maurer ... Z doslej največjim projektom spodbujanja bralne kulture za odrasle v slo-

venskih knjižnicah želimo povečati izposajo slovenskih avtorjev. Namesto prevedenega tujega leposlovja, ki je pogostokrat dvomljive kakovosti, v branje priporočamo sodobne slovenske avtorje. Zdi se, da nam je v teh letih le uspelo omajati prepričanje, da Slovenci ne znajo napisati zanimive, berljive knjige. V teh letih je 1.572 bralcev od Trente do obale prebralo 10.449 leposlovnih knjig slovenskih avtorjev. Veseli nas, da se število bralcev, ki posežejo po sodobnem slovenskem leposlovju, vsako leto poveča.

Priporočamo

Knjižnica poskuša iz ogromne količine tuje literarne produkcije izbrati kakovostnejše prevedeno leposlovje ali esejistiko. Na posebnih policah vsakih 14 dni predstavljamo novo literarno delo. Bralcem je na voljo tudi seznam knjig, ki so bile predlagane doslej, knjige pa so označene s posebno nalepko.

Knjižna pekarna

V juliju in avgustu za bralce pripravljamo vrečke, v katere skrijemo tri ali štiri knjižne zalogajčke. Bralci si knjig pred izposajo ne morejo ogledati. Dobrote iz Knjižne pekarne so namenjene odraslim bralcem, ki zlasti v počitniških dneh radi posežejo po leposlovju za sprostitvev. Knjigopek poleg knjižnih novitet in uspešnic priporoča tudi slovenske romane in kakovostna starejša dela. Namen akcije je popestritev poletnih ponudbe, izboljšanje bralne kulture in opozarjanje na kakovostne starejše romane.

Tematske razstave

Vsak mesec pripravimo razstavo knjig in drugih medijev o aktualni temi. Z razstavami želimo pokazati, da si v knjižnici poleg knjig bralci lahko izposodijo tudi revije, CD-je in DVD-je, zemljevide, notno gradivo itd., in jih opozoriti na zanimivo gradivo, ki brez spodbude knjižničarjev včasih ostane na policah. Skozi leto uporabnike s plakati v knjižnici in razstavljenimi knjigami opozarjamo tudi na li-

terarne nagrade ter obletnice svetovnih in slovenskih pisateljev.

Seznami knjižnih, filmskih in glasbenih novosti

Za bralce pripravljamo tudi sezname knjižnih, glasbenih in filmskih novosti ter seznam najbolj branih knjig.

Bralni klub

Na pobudo bralcev je knjižnica septembra 2009 organizirala srečanje z Manco Košir, na katerem je bil ustanovljen bralni klub. Približno 15 bralcev se v prostorih knjižnice redno sestaja vsak tretji ponedeljek v mesecu. Vsakokrat si izberejo knjigo oz. temo, o kateri se bodo pogovarjali na naslednjem srečanju. Letos so tako že izmenjevali misli o Šolskem zvezku Agote Kristof, Pijevem življenju Yanna Martela, novelah Cirila Kosmača, delih skandinavskih avtorjev ...

Beri pod brezo

V vročih poletnih dneh obiskovalce tolminske knjižnice v senco brez vabijo udobni stoli in dnevno časopisje. Letošnji že četrti akciji Beri pod brezo smo dodali šahovsko novost. Vse poletje so obiskovalci svoje šahovsko znanje lahko preizkušali z velikimi šahovskimi figurami v atriju tolminske knjižnice. Knjižnice smo že od nekdaj prostor, kjer se pretaka znanje in vedenje, vse bolj pa postajamo tudi prostor za prijetno druženje in preživljanje prostega časa. Šahovsko druženje, denimo, lahko pripomore k boljšemu razumevanju med generacijami. Starejšim omogoča, da predajajo naprej svoje znanje in izkušnje, mlade, ki so odrasli v svetu informacijske in komunikacijske tehnologije, uči drugačnega načina razmišljanja in odnosa do bližnjega.

Bukvarna

Ob svetovnem dnevu knjige knjižnica skupaj s Turistično zvezo Gornjega Posočja organizira sejem rabljenih knjig in turistične literature.

Na sejmu s svojimi knjigami in drugim turističnim gradivom sodeluje prek 15 društev in ustanov, tudi iz zamejstva.

Tvoja, moja, naša knjižnica

Tolminska knjižnica je bila prva knjižnica v Sloveniji, ki je imela svojo lastno radijsko oddajo. Z oddajo Tvoja, moja, naša knjižnica, ki je na programu lokalne radijske postaje vsakih 14 dni, tudi prek radijskega medija poslušalce obveščamo o dogodkih na področju knjig, nagrajenih knjigah, dogodkih v knjižnici, knjižnih novitetah ...

PRIREDTVJE

Literarni večeri

Knjižnica redno organizira srečanja z uglednimi slovenskimi pisatelji in predstavitve knjižnih novosti z različnih literarnih in strokovnih področij. Glede na odmaknjenost Posočja od večjih urbanih središč so srečanja v knjižnici edinstvena priložnost za pogovor in druženje s slovenskimi avtorji. V minulih letih smo se v knjižnici tako že srečali s Tonetom Pavčkom, Brino Švigelj-Mérat, Ferijem Lainščkom, Janjo Vidmar in mnogimi drugimi.

Leto 2010, Kosmačevo leto

V letu 2010 smo praznovali dve pomembni obletnici pisatelja Cirila Kosmača: 100. obletnico rojstva in 30. obletnico smrti. Da bi počastile pisatelja svetovnega formata in rojaka s Slapa, smo se primorske ustanove povezale v skupnem projektu Leto 2010, Kosmačevo leto. Trinajst organizatorjev je pripravilo 16 dogodkov, ki so od januarja do oktobra potekali na različnih lokacijah v občini Tolmin.

V knjižnici so marca spomine na Kosmača obujali trije pesniki: Tone Pavček, Ciril Zlobec in Marko Kravos. Septembra je v knjižnici potekal simpozij o življenju in ustvarjanju Cirila Kosmača, na 100. obletnico rojstva Cirila Kosmača pa smo predstavili dopisnico s priložnostnim žigom Filatelističnega društva Nova Go-

rica. Oktobra se je s predstavitvijo monografije o Cirilu Kosmaču projekt uradno zaključil.

Galerijska dejavnost

V Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin se že vrsto let z literaturo prepletajo tudi likovna, glasbena in filmska umetnost. Predstavljanje dosežkov s področja likovnega ustvarjanja je del našega širšega kulturnega poslanstva. Vsak mesec v galeriji knjižnice odpremo slikarsko, fotografsko ali kiparsko razstavo tako priznanih slovenskih umetnikov kot tudi mladih obetavnih ustvarjalcev. Na samostojnih ali skupinskih razstavah so bila med drugim na ogled likovna dela Rudija Skočirja, Klavdija Tutte, Franceta Slane, Nikolaja A. Mašukova, Zmaga Modica, Valentina Omana, Klementine Golja in mnogih drugih. Ker v Posočju ni samostojne galerije, je knjižnica eden redkih prostorov, kjer prebivalci posoških občin lahko širijo svoje poznavanje likovne umetnosti.

Ob pomembnejših obletnicah dogodkov, osebnosti in društev v Posočju v galeriji gostimo tudi večje dokumentarne razstave (Zahodno od raja, Likovni biografski leksikon ustvarjalcev Posočja ...).

Poletje pod brezo

V poletnih dneh se nekatere kulturne prireditve preselijo v atrij knjižnice. V prijetnem, toplen večernem vzdušju dobi dogajanje pod brezami poseben čar. Na glasbenih večerih se obiskovalcem predstavijo manjše zasedbe, ki igrajo etno, jazz ali ljudsko glasbo.

Evropski film v knjižnici

Obiskovalci si prek notranjega računalniškega omrežja lahko ogledajo nagrajene in izbrane evropske filme. Digitalna zbirka evropskih filmov v svoji zasnovi obsega 40 filmov, ki zaznamujejo največje dosežke evropske kinematografije. Pogledajo pa si lahko tudi vse druge filme iz knjižnične zbirke DVD-jev.

Občasno v knjižnici prirejamo tudi filmske projekcije na velikem platnu (film o Jeanu Vo-

dainu »Bod eden«: sois un, dokumentarni film Ta prekleti konfin, nagrajeni film Jana Cvitkoviča Vem, dokumentarec Jelenk ...).

Povratna vozovnica

Vsak tretji petek v mesecu obiskovalce povabimo, da se s popotniki odpravijo na različne konce sveta. V nizu potopisnih predavanj Povratna vozovnica spoznavamo tuje kulture in način življenja v drugih državah. V novembru smo potovali v Indijo, decembra prek Afrike na Madagaskar, v januarju bomo skočili v Pensilvanijo in se družili z amiši, februarja z jadralnim padalom poleteli po Aziji in marca sklenili pot v Skandinaviji. Štirinajst dni pred potopisnim predavanjem v knjižnici pripravimo razstavo knjižničnega gradiva o vsakokratni destinaciji.

Knjižnica zelo dobro sodeluje tudi z lokalnimi društvi, ustanovami in posamezniki,⁹ ki v prostorih knjižnice organizirajo svoje prireditve in predavanja z različnih tematskih področij. Ker je knjižnica povsem nevtralen prostor, vsem dostopen in odprt, na te prireditve pogosto zahajajo tudi obiskovalci, ki sicer niso naši člani.

ZAKLJUČEK

Knjižnice so že od nekdaj tesno povezane z učenjem in pridobivanjem znanja. Poleg tega vsesplošno uveljavljenega vedenja je naša prednost pred drugimi (neformalnimi) izobraževalnimi ustanovami tudi odprtost in dostopnost uporabnikom vseh starostnih in interesnih skupin.

Naš temeljni vir za zadovoljevanje izobraževalnih, informacijskih in sprostitvenih potreb naših uporabnikov je knjižnična zbirka, ki naj bi čim bolj pokrivala zahteve lokalnega okolja. Vsebinsko in zahtevnostno raznolika zbirka na različnih nosilcih je »potencial za rast idej in znanja v okolju« (Novljan, 2004). V tolminski knjižnici poskušamo z različnimi akcijami in dejavnostmi poiskati čim boljše možnosti upo-

rabe knjižnične zbirke za širjenje znanstvenih in umetniških dosežkov.

Novejši nosilci in viri informacij, ki zaradi razvoja in potreb sodobne družbe vse bolj postajajo del naše knjižnične zbirke, zahtevajo tudi usposabljanje in izobraževanje uporabnikov za uporabo tehnologij informacijske družbe pri delu, v prostem času ali komunikacijskih procesih.

Izobraževanje vse bolj postaja temeljna dejavnost knjižnic, zlasti če izobraževanje oz.

učenje razumemo v širšem smislu trajnega razvijanja posameznikovih sposobnosti na delovnem, osebostnem in družbenem področju. Vseživljenjsko in celostno razumljeno izobraževalno poslanstvo tolminska knjižnica uresničuje ne samo z izobraževalnimi dejavnostmi v ožjem pomenu, temveč z organizacijo najrazličnejših prireditev s področja literarne in drugih umetnosti. Knjižnica v Tolminu in njegovi okolici opravlja funkcijo, ki je v večjih mestnih središčih razdeljena med različne kulturne ustanove. Tako poleg izobraževalne funkcije in kulturnega poslanstva opravljamo tudi povezovalno vlogo. Pri izvajanju naših dejavnosti se pogosto povezujemo z ustanovami in posameznimi skupinami na lokalni ravni, ob tem pa k druženju in (med) generacijskemu povezovanju vabimo tudi naše uporabnike. Socialna vloga knjižnice pri povezovanju ljudi, spodbujanju razumevanja in strpnosti do drugačnega ter v boju proti socialni izključenosti postaja vse bolj aktualna tudi v manjših krajih, hkrati pa se ob spoznavanju novega in drugačnega razvija tudi zavest o pripadnosti lokalni skupnosti.

*Izobraževanje
vse bolj postaja
temeljna dejavnost
knjižnic.*

Tolminska knjižnica v svojem lokalnem okolju ponuja bogato izbiro možnosti za učenje, razvoj ali sprostitev vsakemu posamezniku ne glede na njegov socialni položaj ali starost.

LITERATURA

Nacionalni program za kulturo 2008-2011. Pridobljeno dne 13. 11. 2010 s spletne strani: http://www.ifa.de/fileadmin/content/informationsforum/online_services/downloads_europanetz/KulturprogrammSlowenien.pdf.

Novljan, S. (2004). »Izobraževalna moč splošnih knjižnic«. *Knjižnica*, 48, 3: 107-124.

Oven, M., in Zabukovec, V. (2005). »Vseživljenjsko učenje in specialne knjižnice«. *Knjižnica*, 49, 1-2: 217-230.

Splošne knjižnice in vseživljenjsko učenje. Smernice. Pridobljeno dne 13. 11. 2010 s spletne strani: <http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/files/ENTITLE%20smernice-SLO.pdf>.

Zakon o knjižničarstvu (2001). Pridobljeno dne 13. 11. 2010 s spletne strani: <http://www.uradni-list.si/1/objavljajsp?urlid=200187&stevilka=4446>.

1 V projektu ENTITLE: Libraries Lifelong learning (<http://entitlelll.eu/>), ki je potekal v letih 2008 in 2009, je sodelovalo 13 partnerjev iz 12 evropskih držav. Glavni namen je bila krepitev aktivnosti splošnih knjižnic pri podpori vseh oblik učenja, namenjenih vsem starostnim skupinam in socialnim okoljem. V projektu so oblikovali tudi smernice, ki so knjižnicam v pomoč pri uveljavljanju njihove vloge v procesu vseživljenjskega učenja.

2 V slovenskih splošnih knjižnicah so se na področju izobraževanja odraslih uspešno uveljavili predvsem središča za samostojno učenje (<http://ssu.acs.si/>) in borze znanja (<http://www.borzaznanja.si/>) Andragoškega centra RS ter študijski krožki Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki jih je podpiralo tudi ministrstvo za šolstvo.

3 Poleg Zakona o knjižničarstvu tudi Nacionalni program za kulturo 2008–2011 na področju knjižničarstva navaja tri ukrepe, s katerimi bodo splošne knjižnice postale »osrednji centri informacijske družbe v lokalnih skupnostih in osrednja središča spodbujanja bralne kulture«.

4 Dostopno na <http://www.tol.sik.si/poslanstvo.html>.

5 Ker v Tolminu deluje tudi Posoški razvojni center, ki prav tako izvaja nekatere izobraževalne vsebine za odrasle (npr. točka vseživljenjskega učenja, projektno učenje mladih, jezikovni tečaji...), knjižnica istovrstnih vsebin ne organizira.

6 Dostopno na http://www.tol.sik.si/elektronski_viri_podatkov.html.

7 Dostopno na <http://www.tol.sik.si/poslanstvo.html>.

8 Več o projektu na <http://www.tol.sik.si/primorci-bere-mo/>.

9 Svoje prireditve v knjižnici organizirajo: Planinsko društvo Tolmin, Klub tolminskih študentov, Naravoslovni center Tolmin, Turistična zveza Gornjega Posočja, Posoški razvojni center, Zdravstveni dom Tolmin, Društvo Ajda, Zveza mladinskih društev Tolmin, Društvo upokojencev Tolmin, JSKD IO Tolmin in mnogi drugi.